

Facultat de Ciències de l'Educació

Curs 2001-2002
Codi: 23142 Crèdits 8
Processos Psicològics Bàsics

Objectius

En aquesta assignatura estudiem els principis i processos psicològics fonamentals que ens permeten descriure i explicar com funcionen la ment i la conducta humanes (de quina forma sentim, pensem i actuem).

Temari

TEMA 1. INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA: ASPECTES CONCEPTUALS I METODOLÒGICS

1. Definició de psicologia:

- 1.1. Antecedents històrics.
- 1.2. Objecte d'estudi.
- 1.3. Enfocaments i especialitats de la psicologia.

2. Mètodes de la psicologia:

2.1. Descripció:

- 2.1.1. Estudi de cas.
- 2.1.2. Enquesta.
- 2.1.3. Observació natural.

2.2. Correlació.

2.3. Experimentació:

- 2.3.1. Variables: independent, dependent i estranyes.
- 2.3.2. Condicions: experimental i control.

TEMA 2. APRENTATGE

1. Concepte d'aprenentatge:

- 1.1. Definició.
- 1.2. Aprenentatge i execució.
- 1.3. Aprenentatge i altres causes del canvi de conducta.

2. Condicionament clàssic:

- 2.1. Els experiments de Pavlov.
- 2.2. Paradigma i definició de termes: estímul incondicionat, resposta incondicionada, estímul neutre, estímul condicionat, resposta condicionada.
- 2.3. Fenòmens bàsics:

2.3.1. Adquisició.

2.3.2. Extinció i recuperació espontània.

2.3.3. Generalització.

2.3.4. Discriminació.

2.4. Aplicacions.

3. Condicionament operant:

3.1. Conducta responent i operant.

3.2. Els experiments de Skinner: la caixa de Skinner.

3.3. Concepte d'estímul reforçador:

3.3.1. Reforçadors positius i negatius.

3.3.2. Reforçadors primaris i secundaris.

3.3.3. Reforçament immediat i demorat.

3.4. Moldejament.

3.5. Programes de reforçament:

3.5.1. Programes de raó fixa i de raó variable.

3.5.2. Programes d'interval fix i d'interval variable.

3.6. El càstig:

3.6.1. Procediment.

3.6.2. Variables que influencien l'efectivitat del càstig.

3.7. Aplicacions.

4. Aprenentatge per observació:

4.1. Els experiments de Bandura.

4.2. Aplicacions.

TEMA 3. MEMÒRIA

1. La memòria:

1.1. El model del processament de la informació: recepció, codificació, emmagatzematge i recuperació.

1.2. Registre sensorial:

1.2.1. Memòria sensorial icònica.

1.2.2. Memòria sensorial ecoica.

1.3. Codificació de la informació:

1.3.1. Processament automàtic.

1.3.2. Processament esforçat: codificació del significat, imageria i

organització de la informació.

1.4. Emmagatzematge:

1.4.1. Capacitat de la memòria:

1.4.1.1. Memòria a curt termini.

1.4.1.2. Memòria a llarg termini:

1.4.1.2.1. Memòria implícita i explícita:

1.4.1.2.1.1. Memòria episòdica i semàntica.

1.4.2. Bases biològiques de la memòria.

1.5. Recuperació de la informació:

1.5.1. Claus per a la recuperació: recursos mnemotècnics i efecte del context.

1.5.2. Memòria dependent de l'estat.

2. L'oblit:

2.1. Mesures de retenció: evocació, reconeixement i reaprenentatge.

2.2. Problemes de codificació.

2.3. Problemes d'emmagatzematge: interferència proactiva i retroactiva.

2.4. Problemes de recuperació.

TEMA 4. MOTIVACIÓ

1. Definició de motivació.

2. Conceptes bàsics en l'estudi de la motivació:

2.1. Instint.

2.2. Impuls.

2.3. Incentiu.

2.4. Variables cognitives amb efectes motivacionals: expectatives i atribucions.

3. Classificació dels motius:

3.1. Motius primaris.

3.2. Motius secundaris.

4. La gana:

4.1. Bases biològiques.

4.2. Incentius externs.

4.3. Els trastorns de l'alimentació.

5. La motivació d'assoliment (*logro*):

5.1. Definició.

5.2. Avaluació.

5.3. Fonts de la motivació d'assoliment.

5.4. Motivació intrínseca i motivació extrínseca.

TEMA 6. EMOCIÓ

1. Definició d'emoció.

2. Components de l'emoció:

2.1. Component fisiològic:

2.1.1. Sistema nerviós autònom.

2.1.2. Variables psicofisiològiques.

2.1.3. Registre de variables fisiològiques: el polígraf.

2.1.4. Activació i rendiment.

2.2. Component cognitiu:

2.2.1. Instruments d'avaluació.

2.3. Component conductual:

2.3.1. Comportament observable.

2.3.2. Expressions facials:

2.3.2.1. Principals paradigmes experimentals.

2.3.2.2. Hipòtesi del *feedback* facial.

3. Classificacions de les emocions:

3.1. Emocions bàsiques.

3.2. Dimensions emocionals.

Metodologia

Desenvoluparem el temari de l'assignatura a les classes a través de diferents estratègies (classes magistrals, pràctiques, exercicis, vídeos), les quals es complementen amb la lectura de la bibliografia bàsica.

Avaluació

Avaluarem els continguts globals de l'assignatura al finalitzar el curs mitjançant una prova escrita amb preguntes d'elecció múltiple.

Bibliografia

La bibliografia bàsica de l'assignatura inclou els següents textos:

Baddeley, A. (1982). Traducció: *Su memoria: cómo conocerla y dominarla*, Madrid: Debate, 1990.

Davidoff, L. L. (1987). Traducció: *Introducción a la psicología* (3a. ed.), Mèxic: McGraw Hill, 1989.

Kimble, G. A., Garnezy, N. i Zigler, E. Traducció: *Fundamentos de psicología general* (5a. ed.), Mèxic: Limusa, 1991.

Lahey, B.B. (1998). Traducció: *Introducción a la psicología* (6a. ed.), Madrid: McGraw-Hill, 1999.

Myers, D. G. (1998). Traducció: *Psicología* (5a. ed., 1a. reimpressió), Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2000.

Papalia, D. E. i Wendkos Olds, S. (1985). Traducció: *Psicología*, Madrid: McGraw-Hill, 1987.

Sanz de Acedo, M. L., Pollán, M. i Garrido, E. (1997). *Psicología. Mente y conducta*. Bilbao: Desclée De Brouwer.

Sulzer-Azaroff, B. i Roy, G. Traducció: *Procedimientos del análisis conductual aplicado en niños y jóvenes* (2a. ed.), Mèxic: Trillas, 1986.

Toro, J. (1981). *Mitos y errores educativos*. Barcelona: Fontanella.

Whaley, D. L. i Malott, R. W. (1971). Traducció: *Psicología del comportamiento*, Barcelona: Fontanella, 1983.

Worchel, S. i Shebilske, W. (1995). Traducció: *Psicología. Fundamentos y aplicaciones* (5a. ed.), Madrid: Prentice Hall.

OBSERVACIONES

A l'iniciar el curs facilitarem als estudiants una bibliografia més detallada que la que aquí ens és possible incloure (desglossada com a bibliografia bàsica i complementària específiques per a cada tema), amb recomanacions sobre quines lectures de la bibliografia bàsica caldria fer al llarg del curs per a un bon seguiment de l'assignatura